

Vejle Amts Historiske Samfund

Nyhedsbrev april 2009

Udgravning af Guldhøj ved Vamdrup, foretaget 1891 af Nationalmuseet ved V. Boye og H. Petersen:

"Guldhøj" havde oprindeligt haft en diameter på mindst 31,4 m og en højde på mindst 4,26 m, men var i tidens løb blevet overpløjet og afgravet. I toppen af højen fremkom mindst to urnegrave fra ældre jernalder og et skelet af uvis alder. På højbunden fandtes tre egekister. Den ene af gravene, grav A, var en dobbeltkiste, bestående af en 3,5 m lang yderkiste og en 2,7 m lang inderkiste. I kisten lå rester af et ubrændt lig på en dyrehud. Den døde var iklædt en kofte holdt sammen af et vævet bælte, en hue samt lædersko. Hans kappe var lagt over ham, og han yderligere fået en hue og en sko af uldstof med sig. Tekstilerne i graven var dog ikke så godt bevaret. Desuden fandtes en bøjlenål og en fingerring af bronze, en pålstav med skaft af asketræ, en bronzedolk i træskede, nogle

hasselpinde, en klapstol af asketræ, to træskåle med indslåede tinstifter, en spånæske og en ske af horn. Den anden grav, grav B, var en barnekiste, som var 1,3 m lang og med et firkantet udhugget hul i begge ender, hvorigennem der var nedrammet en hasselstok. Kisten indeholdt et ubrændt barnelig, som havde været iført uldent tøj og været indsvøbt i et gedeskind. Ved det døde barn lå en pilestage og tre skovæbler. Den tredje grav, grav C, var en 2,7 m lang egekiste lukket i enderne af nedrammede egestokke. Kisten viste sig at være fuldstændig plyndret, men der var dog spor efter et ubrændt lig, skind og uldtøj. I kisten lå kun en dobbeltknap af træ. De tre egekistegrave har muligvis udgjort en familie. På billedet ses egekisten (A) efter åbningen. Fotografiet er taget ned imod kistens fodende, hvor klapstolen og træskålene ses.

Ovenstående er et eksempel på, hvad der kan hentes på internettet, her fra hjemmesiden www.guderoggrave.dk. Se nedenfor om udflugten til Vamdrup lørdag den 13.juni. Klapstolen kan købes!

Nyt fra bestyrelsen

Kulturmiljøer

Bestyrelsen har, udover arbejdet med kommende arrangementer, drøftet spørgsmålet om kulturmiljøer. Vi måtte konstatere at foreningens forslag om at oprette et kulturmiljøråd i hver af kommunerne i foreningens område ikke har kunnet slå igennem. Til gengæld har vi kunnet konstatere at kommunerne ikke alene har fået de kulturmiljøer, der er nævnt i den gamle rapport, men også andre og nye med i oplæggene til kommuneplanerne (som afløser de gamle regionplaner). Men det vil nok stadig være en god ide at kigge efter om de stadig er der, ude i virkeligheden! Foreningen

formidler gerne spørgsmål herom til kommunerne.

Kontakt til andre foreninger

Vi har haft kontakt til landets øvrige amtshistoriske foreninger for at høre hvordan det stod til med medlemmer, økonomi, årbog og arrangementer. De svar vi har fået tilbage viser at der stadig er god gang i de gamle foreninger og at der bliver gjort et stort arbejde for at øge medlemstallet gennem gode arrangementer og fine årbøger.

Kommende arrangementer

Efter påske udsendes en folder med indbydelse til en række arrangementer henover sommeren og efterår 2009. Vi håber på god opbakning til disse arrangementer, selvom vi næppe tør håbe på en tilslutning som til mødet om udgravningerne i Hedensted Kirke, hvor over 100 var mødt op! De der alligevel ikke nåede at komme med kan trøste sig med at der kommer en artikel om udgravningerne i den kommende årbog.

Nyt navn til foreningen?

Bestyrelsen har besluttet at genfremsætte forslaget om at ændre foreningens navn til Historisk Samfund for Sydøstjylland. Vi mener stadig at det vil lette foreningens arbejde og undgå unødigt forveksling med det nu nedlagte amt at ændre navnet. Vi har valgt at ændre mindst muligt. Der har været forslag om at ændre samfund til forening. Det kan der være god mening i. På den anden side synes vi at vi som en forening der særlig arbejder med historien bør bibeholde det gamle udtryk samfund, som dengang, da foreningerne blev grundlagt, signaliserede at man begravede stridsøksen efter provisorietidens opslidende politiske kampe.

Subskriptionsindbydelse Vejle Amts Historie

Sammen med indbydelsen til årsmøde mm. udsendes en subskriptionsindbydelse til den nye bog om Vejle Amts Historie 1794-2006. Vi har desværre set os nødsaget til at ændre de i sidste nyhedsbrev nævnte priser, således at bogen kommer til at koste 250 kr. i boghandelen og 200 kr. i subskription.

Tips om lokalhistorie

Vi har tilbudt museer og arkiver i vores område at kunne fortælle om deres arrangementer i vores nyhedsbrev. Vi har en ide om at det kunne være til glæde og gavn for begge parter. Ofte vil medlemmer fra andre dele af foreningens område være uden kendskab til sjove og spændende tiltag, som de (og deres børn og børnebørn) godt kunne have glæde af. Vi har i den forbindelse hørt fra museerne i Fredericia, Vejle og Randbøldal. Vi kan ikke tage det hele med, men blot nævne i flæng:

Fra Bymuseet i Fredericia

Med særudstillingen TID markerer Museerne i Fredericia sommertidens komme og samtidig, at 2009 er udnævnt til Astronomiens År.

Gennem tekster og genstande fortælles om Tiden, som mennesket fra de ældste tider har forsøgt at beregne og styre gennem kalendere og ure. Tid er et luftigt begreb og alligevel en faktor, der styrer næsten alle menneskeliv.

I Bymuseets samlinger findes mange forskellige ure, hvoraf nogle netop er blevet

konserveret og dermed istandsatte, så publikum i dag kan se dem på udstillingen. Der er små og store ure, standure og bordure, kasseure og lommeure m.m.

Udstillingen er integreret i Bymuseets faste udstillinger, så et besøg dér giver en ekstra oplevelse i den kommende tid.

I tilknytning til udstillingen kan interesserede deltage i en lille familiequiz, som udfordrer både børns og voksnes viden om udstillingens emne. Udstillingen kan ses fra lørdag d. 28. marts til søndag d. 14. juni i Bymuseets almindelige åbningstid, tirsdag – søndag, kl. 12-16.

For de mindste børn og deres forældre er der i anledning af påsken arrangeret påskeharejagt. De små kan gå på jagt efter påskeharen, der har gemt påskeæg et eller andet sted på Bymuseet i perioden 28. marts – 13. april. Der er gratis entré for børn og unge under 18 år.

Fra Vejle Museums kalender:

www.vejleguide.dk, Vejles historie på stedet

Kan findes på nettet fra fredag d. 24. april. Med 'Vejleguide.dk' præsenterer Vejle Museum en ny mobiltelefonguide til byens historie og en mulighed for ved hjælp af audiofortællinger, små filmklip, tekster og billeder at opleve historien, lige der hvor den foregik.

Vi har udvalgt 12 historiske steder, bl.a. Kirketorv, Nørretorv og Vejles middelaldergader. De historier der fortælles, er enten meget synlige som Sct. Nicolai kirke – eller også gemmer de sig bag et skilt eller et stednavn, som f.eks. den nu forsvundne middelalderborg på Borgvold.

For at bruge Vejleguide.dk kræves en 3G mobiltelefon samt et fornuftigt dataabonnement, hvorfra man med sin mobiltelefon kan klikke sig ind på adressen www.vejleguide.dk. Den nye historieportal kan besøges når og hvor som helst via mobiltelefonen. Selve servicen er gratis. Der betales kun almindelig mobiltakst. Hvis du vil tage informationerne med dig – uden at skulle betale for at downloade til din mobiltelefon – kan du åbne www.vejleguide.dk på din computer, klikke på "INTRO", rulle ned i teksten og klikke på linket "Hent hele Vejleguide", som henviser til en fil, hvor hele Vejleguiden er pakket i én fil. Du kan downloade denne fil til din computer, pakke den ud via et zip-program på din computer, derefter kan du koble din telefon til computeren via USB-stikket og loade hele den udpakkede fil over på din telefon, såfremt du har den fornødne lagerplads på din telefon. Hele Vejleguiden fylder ca. 43 MB. Med den udpakkede fil på din telefon, kan du hurtigt, nemt og gratis tage Vejleguiden med dig rundt i byen. God fornøjelse!

JUNI

Vejle Museums årlige møllemarked

Søndag d. 21. juni kl. 10-17
Hyggen er sat i højsædet, når gårdspladsen ved Vejle Vindmølle omdannes til en sand markedsplads den tredje søndag i juni. Det er den nationale mølledag, der fejres på denne vis i Vejle. Der vil være musik og handel – næsten som i gamle dage – og mulighed for at få stillet den værste sult og tørst. Læn dig tilbage og nyd den dejlige atmosfære ved møllen sammen med familie, naboer og venner. Få en tur i hestevogn på det dejlige Søndermarken. Prøv lykken i fiskedammen, og forsøg dig med nogle af de lege, som man legede i gamle dage.
Sted: Vejle Vindmølle, Søndermarksvej 1, Vejle

Fra Randbøldalmuseets kalender:

Spor af industrier i Randbøldal

Søndag d. 24. maj kl. 13.00.

Vi går en tur langs Vejle Ås løb gennem Randbøldal. Vi ser på, hvad der er tilbage af de fabrikker, der i tidens løb har udnyttet vandkraften her. Vi hører også om industriens betydning for det lille bysamfund, som sandsynligvis aldrig var opstået, hvis ikke en af de første fabrikker i Jylland var blevet anlagt her.
Turleder: Museumsinspektør Anker Thygesen.
Pris (incl. entré til Randbøldal-Museet): Voksne 40 kr., børn gratis.

JUNI

Loppemarked

Tidspunkt: Lørdag d. 6. og søndag d. 7. juni, kl. 10-16.

De frivillige medarbejdere i vævestuen og papirværkstedet organiserer et loppemarked for at samle ind til at anskaffe bedre udstyr til særarrangementer på museet. Overskuddet kan f.eks. bruges til dragter og telte, som kan bruges ved Bronzealderfestivalen eller Historisk Marked.

Gratis adgang til museet begge dage.